

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/1/2020
Identifikačné číslo spisu:	1518206876
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1518206876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci manželky B. B., narodenej XX. XX. XXXX, bývajúcej v S., S. XX, zastúpenej Advokátska kancelária Hovan a Hospŕdka, s. r. o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, M. Gorkého 8, IČO: 47 233 419 a manžela W. B., narodeného XX. XX. XXXX, bývajúceho v W., O. X, zastúpeného Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Trnave, Hlavná 31, IČO: 36 865 281, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému W. B., narodenému XX. XX. XXXX, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, vedenej Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 59P/358/2018, o návrhu manželky na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves, takto

rozhodol:

Návrhu manželky na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 59P/358/2018 Okresnému súdu Spišská Nová Ves n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V listom z 3. februára 2020 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu manželky na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C. s. p.“). Návrh odôvodnila tým, že spolu s maloletým dieťaťom bývajú v obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves. Pre prípad nariadenia pojednávania pred Okresným súdom Bratislava V by musela z dôvodu vzdialenosti jej terajšieho bydliska od Bratislavy, zabezpečiť celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, čo jej rodičia vzhľadom na ich vek nedokážu. Žiadala preto jej návrhu vyhovieť.

2. Manžel s návrhom manželky na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves z dôvodu vhodnosti nesúhlasil. Uviedol, že neexistujú objektívne dôvody prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

3. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves sa k návrhu manželky na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves nevyjadril.

4. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie návrhu na prikázanie veci (ako súdu najbližšie spoločne nadriadenému vec prejednávajúcemu súdu a Okresnému súdu Spišská Nová Ves, ktorému sa má vec podľa návrhu manželky prikázať) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh nie je opodstatnený.

5. Podľa § 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

6. Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

8. Predpokladom prikázania veci inému súdu podľa citovaného § 39 ods. 2 C. s. p. je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou C. s. p.). Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom na povahu delegácie (ako výnimky z pravidla, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

9. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie veci i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

10. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že účastník konania musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými samé osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu.

11. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tejto veci neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že manželka s maloletým dieťaťom býva v územnom obvode Okresného súdu Spišská Nová Ves a je pre ňu náročné v prípade pojednávania zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu ako už bolo uvedené skôr bežného charakteru a nemôžu (bez ďalšieho) predstavovať dôvod na prikázanie veci inému súdu. Okrem toho v predmetnej veci treba zohľadniť aj negatívne stanovisko manžela k návrhu manželky na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves.

12. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. Návrhu manželky preto nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.